

LA ZORAKÊ
VIKTIMONGO
PRAVO PALA
ZAŠTITA TAJ
A ŽUTIP E

SEPTEMBRO 2013

ZAKONUR PALAJ ZAŠTITA
KATAR E ZOR TAJ SILA
ANDE AUSTRIJA

LE VIKTIMON SÎ PRAVO PALA ZAŠTITA TAJ AŽUTIPE!

ZAKONUR PALA E ZAŠTITA KATAR E ZOR TAJ SILA ANDE AUSTRIJA

Ka 1. majo 1997 avilo ande Austrija o zakono pe zor kaj sî pala e zaštita katar e agresivno zor taj sila ande familja. Pala vuni paŕuglimata lašardja o „dutjo zakono pala e zaštita katar e zor taj sila“ (2009) o aŕutipe taj e zaštita le viktimgongi. O maj paluno lašarimos le zakonosko kêrdilo taj avilo ande zor pe tomna 2013. Kodo lašarimos le zakonosko buhljarel e zaštita taj e protekcija katar e zor vi pala šavořê. Pe sama kodole zakonongi perel vi la policijaki protekcija, e protekcija pe sama kata o civilno pravo, mere pe kriminalno sama taj viktimgongê čačimata. Svakone manušêskê, kaj trajil ande Austrija, sî les pravo pe protekcija kata e agresivno zor, independentno katar avel o manuš taj če themimos sî les les.

POLICIJAKI ZAŠTITA KATAR E AGRESIVNO ZOR

DROM-DIPE TAJ „BETRETUNGSVERBOT“ PALA § 38 A POLICIJAKO ZAKONO PA SIGURNOSTO (SPG)

O „BETRETUNGSVERBOT § 38“ SÎ O PRAVO, SAVO MOTHOL, KÊ E POLICIJA ŠAJ TE ŠUDEL AVRI KODOLE MANUŠÊS KON KÊRDJA ZOR PE TUTE (SPG).

Te aves tu vaj čo šavořo fizičko, psixičko vaj seksualno dukhadi/dukhado vaj maj butivar progonime taj uznemirime (stalking), athoska sî te rodes aŕutipe kata jek aŕutimaski organizacija (le adrese arakhês pe rig 12)

Te pretil tut jek akutno zor, akhar anda jek e policija (telefonosko numero 133 vaj 112; pe kadala numerur šaj te mares telefono bi počinimasko vi katar će vastesko telefono!).

La policija sî la e obligacija te aŕutil tu ande svako slučajo kana dukhavel tut varekon zorasa. E policija sî te del drom anda stano/vonungo kodoles, kon kêrel zor, te šaj te ašêl o viktimo ando vonungo taj te avel arakhado katar agresivno zor.

KAS SÎ PRAVO TE HAZNIL O „BETRETUNGSVERBOT“?

Svakone ženes sî les pravo te trajil ande pesko vonungo/stano bi zorako katar jek aver manuš taj anda kodja sî les i protekcija taj zaštita le zakonostar.

ZAŠTITA TAJ AŽU TIPE LE VIKTIMONGÉ KATAJ AGRESIVNO ZOR

SODE VRJAMA VAŽIL O „BETRETUNGSVERBOT“?

O „Betretungsverbot“ važil duj kurkê. Te trobula tu pala kodja vi maj dur zaštita taj protekcija, athoska šaj te anes ka ćiri becirkoski kris jek lungjarimasko antrago (EV). Kodolesa lungjardol o „Betretungsverbot“ pe 4 kurke. Palal šaj te rodes maj lungo zaštita taj protekcija katar kaća temporarno direktiva (dikh pe rig 4 „temporarni direktive“)

KHÊLEL O BARVALIPE VAJ O ČOŘIPE MANUŠÊSKO JEK ROLA KANA SÎ O „BETRETUNGSVERBOT“ PO PUŠIPE?

Na, či na khêlel jek rola, kasko sî o khêr vaj o vonungo. E policija tromal svakone manušês te del drom, te avela lestar agresivno zor taj opasnosto – voj šaj te del drom vi le khêreskê gazdas.

KAJ THAJ PE SAVE THANA VAŽIL O „BETRETUNGSVERBOT“?

O „Betretungsverbot“ važil pala o vonungo/khêr taj pala direktno trujalimos krujal katar o bêšimasko than. E policija odredil o buhlipe katar e zabranime zona taj sî te informiril pa kodja le agresoros.

ZAŠTITA TAJ PROTEKCIJA PALA ŠAVOŘÊ TAJ PALA TÊRNIMATA

Pala šavořê, kaj înkê či arêsle le 14. trajosko bêrs važil, te avena von darade zorasa, athoska šaj te buhljarel pe o „Betretungsverbot“ vi pe škole taj vi pe aver šavořêngê grižimaskê institucije. O agresoro či tromal te avel maj pašê kodole thanengê de katar 50 metre. E policija del informacija pa „Betretungsverbot“ le šêrutnen la školakê, le kindergartenoskê, le šavořêngê grižimaskê institucijengê.

LE KIJİ SÎ TE BOLDEN PE PALPALE

E policija sî te lel katar o agresoro so maj sîgo sa le vonungoskê kiji. Kana rodel pe jek temporarno direktiva athoska del e policija le kiji ka apropiatno becirkoski kris.

SO TROMAL JEK DROM DINO MANUŠ TE LEL PESA?

O drom dino manuš tromal te lel pesa peskê lični buća, kaj sî importantno pala lesko trajo (po eksemplu:

Peskê personalni dokumentur, peskê personalni buća, peskê calja).

LE VIKTIMON SÎ PRAVO PALA ZAŠTITA TAJ AŽUTIPE!

SO AVEL, SO PECILA PE, KANA O DROM DINO AGRESORO ČI KAMEL TE ŽAL-TAR PESKÊ?

Pe kodo slučajo sî e policija zorasa te del les drom.

TROMAL O DROM DINO MANUŠ TE AVEL PALPALE, TE SMIRISAJLO?

Na. Ži kaj važił lesko „Betretungsverbot“ naj leskê slobodo te avel palpale. Te avela pe kodja vrjama palpale athoska kam lel štrofo pe peste.

SO KAM AVEL, O AGRESORO TE NA KANDEL O „BETRETUNGSVERBOT“ TAJ VOV KÊREL SO VOV KAMEL?

Kana o agresoro kas sî „Betretungsverbot“ uštavel o „Betretungsverbot“ puniřenca taj vov avel pale ando vonungo, mada kê naj les dozvola kodoleskê, athoska trobul so maj sîgo te des muj e policija. Kon phagel o „Betretungsverbot“ sî te počinel glaba (ži ka 500,- € pala svako phagipe kata „Betretungsverbot“) . Te phagel o agresoro o „Betretungsverbot“ vi maj dur, athoska šaj te den les vi phanglimaski glaba.

ŠAJ TE KHOSEL PE LA POLICIJAKO „BETRETUNGSVERBOT“ MAJ ANGAL DE 2 KURKE?

Jeg „Betretungsverbot“ šaj te khosen numa le raj. Ali kodja či pecil pe prja but. Kana khosel pe jeg „Betretungsverbot“ athoska so maj sîgo sî te informiril pe o viktimo.

KÊREL PE KONTROLA DALI O „BETRETUNGSVERBOT“ ANKÊRDOL?

Kontrola, dali ankêrdol o „Betretungsverbot“, kêrel e policija barem jeg data.

SÎ O DROM-DIPE TAJ O „BETRETUNGSVERBOT“ PHANGLE PALA E EKSEKUCIJA PO THAN?

Na. Kadala mere šaj te anen pe vi athoska, kana viktimur bolden pe la policijakê, pala jek agresivno akto taj daran te kêrel o agresoro pale maj but agresivni zorakê aktur.

INFORMACIJAKI TAJ DOKUMENTACIJAKI OBLIGACIJA

E policija sî te anzarel le viktimongê jek informacijako lil, pe savo ramol kaj egzistiril o šajipe te roden jeg temporarno direktiva.

ZAŠTITA TAJ AŽUТИPE LE VIKTIMONGĚ KATAJ AGRESIVNO ZOR

Vi o agresoro dobil jek informacijako lil. Pe kado lil ramol, kon na respektiril o „Betretungsverbot“ kodo kam lel glaba. Po lil arakhadon vi informacije pa bēšimaskē thana.

E policija sī te dokumentiril svako operacija savi kērel ka jek agresivno zorako akto ande famlija. Ando slučajo katar jek temporarno direktiva sī te bišavel e policija jek raporto vi la krisakē.

BI LOVENGO SAVETO TAJ AŽUТИPE KATAR INTERVENCIJAKĚ THANA TAJ KATAR O CENTRUMO PALA PROTEKCIJA TAJ ZAŠTITA KATAR E AGRESIVNO ZOR

Ando slučajo kata jek „Betretungsverbot“ kam kontaktirin tusa le intervencijakē raj vaj o centruo pala e zaštita katar agresivni atake katar čo regiono kaj bēšes. Von anzaren tukē bi lovengo saveto taj ažuטיפе.

ZAŠTITA TAJ PROTEKCIJA PE MAJ LUNGO VRJAMA PE SAMA KATA TEMPORARNI DIREKTIVE – EV (§§ 382B TAJ E EGZEKUCIJAKO RĪNDO)

IMPORTANTNO! La policijako „Betretungsverbot“ trajil 2 kurke. Te rodes jek lungjaripe katar o „Betretungsverbot“, athoska sī te rodes ande kodola 2 kurke jek civilno pravoski direktiva. Jek antrago pala jek direktiva maj dur šaj te anes bi te na kērdja e policija maj anglal kak intervencija. Importantno sī, maj anglal so rodes jek direktiva maj dur, te rodes saveto. Intervencijakē thana/centrur pala protekcija taj zaštita katar agresivno zor anzaren tukē saveto, ažuטיפе tukē te ramos jek antrago taj ažuטיפе tukē angla e kris, sar manuš kaj šaj te pačas ande leste. Vi žuvljangē khēra taj institucije, save specifično savetin žuvljan šaj te ažuטיפе tukē te anes o antrago.

KAJ TAJ SAR ŠAJ TE RODEL PE JEK EV?

E direktiva maj dur (EV) sī te rodes katar čiri becirkoski kris. O antrago šaj te anes ramome vaj te žas direktno kaj kris pe vrjama kana sī pīterdi pala e buči taj anes kote o antrago će svatonca. Pe hitni slučajur mora te primol pe o antrago vi avrjal katar o bučako djes.

LE VIKTIMON SÎ PRAVO PALA ZAŠTITA TAJ AŽUTIPE!

PE SAVO SLUČAJO ŠAJ TE RODEL PE JEK DIREKTIVA (EV)?

E direktiva (EV) šaj te rodel pe kana sî o delikto agresevní fizički aktur vaj pretnje zorasa taj o trajo vaj o maladipe le agresorosa či maj žal. Te avel o delikto psixičko agresivno zor v' athoska šaj rodel pe jek EV te dukhavela e agresivno zor o psixičko sastipe zurales.

KON ŠAJ RODEL ZAŠTITA JEKHA DIREKTIVASA? (EV)

Sja le žene, save aven po than kaj trajin dukhade agresivnona zorasa, te avel katar o řom, te avel katar o piravno, te avel katar o eks-partnero, te avel katar o amal vaj katar o eks-amal, te avel katar o dad vaj katar jek aver ženo. Jek familjaki relacija le agresorosa na mora te avel, te šaj te dobis jek direktiva.

LE ŠAVOŘÈNGI TAJ TÈRNIMATENGI ZAŠTITA TAJ PROTEKCIJA

Evidentno sî, kê le zakonur arakhên vi šavořên taj tÈrnimatàn, sajek te aven von lično taj direktno atakirime zorasa vaj indirektno dukhade, kaj sî te dikhên von peskê jakhêncà o dukhavipe peska dako (= psixičko zor). Pe kodo slučajo daštil e dej sar legalno reprezentanto le šavořèngo te rodel jek EV. Vi o *Jugendamt* daštil te anel jeg antrago pala jek EV, te bi avenas le šavořê zaštitime aj kodolasa ankêrdol o pravo le viktimongo te šaj te ašên von khêre.

PALA SAVE SEKTORUR ŠAJ TE RODEL PE ZAŠTITA TAJ PROTEKCIJA?

E protekcija taj zaštita važil pe maj but sektorur:

1. Protekcija po than le bêšimasko (pala § 382 b egzekucijako řindo – EO)

Te kêrel pe tukê zor, po than kaj bêšes, katar jek ženo kasa trajis (po eksemplu o partnero, o piravno, o dad, jeg ženo kaj bêšel tute. . .), athoska daštis te anes jeg antrago kaj becirkoski kris, te zapovedil le manušêskê savo kêrel agresivni atake pe tute, te mêkel o vonungo/o khêr taj te na maj boldel pe po than taj pe okolina kaj trajis.

Khêlen kirijakê konekcije vaj proprijetoskê relacije jek rola pala EV?

Na, či khêlen pala EV čisoski rola, važno sî numa o pharipe la zorako. O agresoro šaj te avel dino drom vi te sî lo o gazda le vonungosko.

ZAŠTITA TAJ AŽUTIPE LE VIKTIMONGÊ KATAJ AGRESIVNO ZOR

Kači vrjama važil e EV pala bêšimasko than?

Jek EV pala e zaštita taj protekcija katar agresivno zor po lično bêšimasko than šaj te anel e kris pe 6 šon. Te anel o viktimo ande kodola 6 šon jek antrago po mêklike vaj pe jek aver krisako proceso (po eksemplo jek krisaki procedura pa bêšimasko pravo ando vonungo), athoska važil e EV ži kaj agoril pe la krisaki procedura.

2. Generalno protekcija katar agresivno zor (pala § 382 e egzekucijako řindo – EO)

La protekcijasa katar o bêšimasko than šaj te anel pe pe isto vrjama jeg antrago, o agresoro te na avel pe specifični thana (po eksemplo: bućako than, škola, kindergarteno) taj naj leskê slobodno te rodel kontakto (lično, po telefon, po i-majlo. . .).

Jeg antrago palaj zaštita taj protekcija pe vuni specifični thana taj vi jek kontaktoski zabrana šaj te anen pe indepedentno te egzistiril već jek EV pala bêšimasko than, vi kana či egzistiril kak zajedničko vonungo.

Sode vrjama važil kaća EV?

Jeg EV pala e zaštita taj protekcija katar agresivno zor pe diverzni thana šaj del pe pala jeg bêřš. Te kêrel pe e agresivno zor maj dur, athoska šaj te rodel pe lungjaripe katar e EV.

SAVI VERIFIKACIJA TROBUL TE ŠIKAVEL PE KAJ AGRESIVNO ZOR ČAČIMASA KÊRDILI?

Pala e verifikacija katar e agresivno zor (fizičko zor, pretnja zorasa taj psixičko zor, savi rimol signifikantno o sastipe) sî te sîkaven pe angla e kris takozvani „verifikacije“. Verifikacije sî: Izjava katar o viktimo, raportur katar e policija, izjava katar svedokur, špitaloskê evidencije, doktoroskê atestur, krisakê medicinakê dijagnoze, psixologongê raportur, terapeutur taj asistentur katar ažitimaskê organizacije, fotografije etc. Raportur katar e policija rodel e kris direktno.

SODE SÎGO ANEL E KRIS PESKI DECIZIJA PA O ANTRAGO?

E kris sî te anel peski decizija pa o antrago pala jek EV so maj sîgo. Te egzistiril jek policijako „Betretungsverbot“ athoska važil kodo 4 kurke, te rodja o viktimo le anglune duj kurke jek EV pe sama katar § 382 b. Ande kodola 4 kurke trobul te anel e kris peski decizija te na ašadol e protekcija.

LE VIKTIMON SÎ PRAVO PALA ZAŠTITA TAJ AŽUTIPE!

SÎ TE PUŠEL PE O AGRESORO PA JEK ANTRAGO PALA JEK EV?

Na, jek EV šaj anel pe bi te na pušel pe o agresoro, ke e EV sî jek temporarno zaštitaki mera. Ali normalno den le krisa le agresoros e šansa te mothol i vov pesko svato.

IMPORTANTNO! Te bi avelas e EV so maj sîgo pe zor, sî te rodes, te ankêrdol la meraki akcija bi ašadimasko, te aves informirime kana ankêrdol la meraki akcija taj te dobil e policija e komanda pala la.

SAR SÎ O DROM KATAR JEK EV?

Te andjan tu o antrago pala jeg EV, athoska sî te informiril tut e kris savi dja avri e EV, kana egzekutiril pe kača decizija. Kana den le agresoros drom anda vonungo, athoska tute ašêl, te aves vi tu kote prisutno vaj na. Le agresoros del drom anda vonungo jeg manuš katar e kris („Gerichtsvollzieher“). Te sî kado akciono prja riskantno, athoska e kris šaj te anel e policija, voj te del drom le agresoros.

SO PECIL PE KANA EGZEKUTIRIL PE E EV?

La krisako manuš vaj e policija sîkavel le agresoros e decizija la krisaki taj mothol leskê te mêkel anda jek o vonungo. Vov sî te predajil sja le kiji le vonungoskê. Le kiji kam ašên kaj kris.

Dja e policija le agresoros već maj anglal drom anda vonungo, athoska bišavel pe leskê e EV pe adresa savi vov mothodja la policijakê. Te na mêklja vo čisoski adresa, e EV važil sar bišaldi taj pe zor čim arêšli voj kaj kris.

SO TROMAL TE ANGÊREL O AGRESORO PESA?

Le agresoros sî pravo te angêrel pesa peskê personalni buća (peskê dokumentur, peskê calja, peskê bućakê djeli). Vaj šaj te avel te lel len, numa te avela, athoska tromal samo te avel kethane la policijasa vaj la kisakê manušesa te lel peskê buća. Love, khêreskê buća, vaj kuč buća či tromal te lel taj te angêrel pesa. Te sî čingar pa fulavipe katar kadala buća, athoska rešil kodja e civilno kris.

SO ŠAJ TE KÊRAV, TE O AGRESORO ČI AKCEPTIRIL TAJ ČI KANDEL E EV?

Pe kodo slučajo akhar so maj sîgo e policija. E policija sî te grížil, te mêkel o agresoro le thana kaj sî leskê zabranime. E policija tromal te ankêrel kodja vi

ZAŠTITA TAJ AŽUTIPE LE VIKTIMONGÊ KATAJ AGRESIVNO ZOR

zorasa te naj aver šajipe. Te na kandel o agresoro e EV, athoska avel leskê jek administracijaki glaba ži ka 500 €. Ando slučajo, te o agresoro naštil te počinel kaća glaba, kam šaj den les ži kaj duj kurke phanglipe. Pala kasavo bajo, kaj phaglja o agresoro e EV, sî te bišavel e policija la krisakê jek raporto.

TROŠKUR, AŽUTIPE KA E KRIS, TOLMAČO

Te na arêsen çire love pala sja kodja šaj te rodes kaj kris ažitipe („Verfahrenshilfe“). Pala ažitimasko antrago arakhadol kaj kris jek formularo. O ažitipe šaj te avel: te na počines la krisakê troškuro, te del pe tukê jek advokato vaj te počinel pe tukê jek tolmačo (šaj rodes katar e kris, te avel o tolmačo vaj o advokato jek žuvli). De katar o 1. juni 2009 sî le viktimon vi o pravo ka civilni krisakê procedure, te del len dumo jek psixosocialno eksperto („psychosoziale Prozessbegleitung“).

ZORAKÊ AKTUR ANDO KRIVIČNO ZAKONIK

Pala austrijako krivično zakonik kaznin pe kadala kriminalni aktur:

- fizičko dukhavimos taj pharo fizičko dukhavimos (§§ 83 taj 84 krivično zakonik)
- namerno pharo fizičko dukhavimos (§ 87)
- slobodako khoslipe (§ 99)
- manušengi trgovina (§ 104 a)
- prinuda taj phari prinuda (§§ 105 taj 106)
- opasno pretnja (§ 107)
- insistentno potera (stalking) (§ 107 a)
- kontinuozni agresivni zorakê akcije (§ 107 b)
- siluvimos (§ 201)
- seksuimos zorasa (§ 202)
- pharo siluvimos taj seksuimos zorasa aj kodja vi šavenca kaj naj pherde bêršengê (§§ 206 taj 207)

Sja la zorakê deliktur sî takozvani oficial-deliktur, kodja bušel, o them anel taj ankêrel la krisaki procedura, de katar kodo momento kaj sî le rangê (la policijakê, la krisakê) le deliktur prinžande. Kak afirmacija katar le viktimoski rig pe kodja sama naj potrebno.

LE VIKTIMON SÎ PRAVO PALA ZAŠTITA TAJ AŽUTIPE!

De katar o 1. juni 2009 sî ande Austrija jeg nevo kaznako zakono „kontinuozni agresivni zorakê akcije“ (§ 107 b) pe zor. Kontinuozni agresivni zorakê akcije pe jek žeji kaznin pe taj e kazna pe kaća sama sî maj uči sar pala uni aver deliktur.

ZAŠTITA TAJ PROTEKCIJA KONTRA O „STALKING“

De katar o 1. juli 2006 kaznil pe ande Austrija o „stalking“ kaj perel pe definicija „insistentno potera“ (§ 107 a).

SO SÎ O „STALKING“?

Jeg progonime ženo hačardol permanentno uznemirime, te avel avrestar progonime pala maj lungo vrjama (stalking). Pe kodo delikto peren: Potere jek pala aver, te diljarel tut jek manuš, te marel tukê bi ašavimasko telefono, te tradel tukê permanentno i-majlur taj aver. Vi te poručil po anav avêresko varesave djeli vaj te kêrel kontakto tusa preko trito manuš, sja kodja sî „stalking“ taj avel kaznime.

SO ŠAJ TE KÊRAV KONTRA O „STALKING“

Pe svako slučajo te boldes tu ka e policija taj te javis tu so pecil pe. Te avela jek aktualno slučajo kata „stalking“, rode anda jek e policija. E policija šaj te anel jek „Betretungsverbot“ kontra o manuš savo kêrel „stalking“ (§ 38 a policijako zakono pala sigurnosto).

JEK TEMPORARNO DIREKTIVA KONTRA O „STALKING“

(PALA § 382 G EGZEKUCIJAKO ŘÎNDO)

Te trobula tu jek hitno protekcija katar o „stalking“, šaj te anes vi jeg antrago pala jek temporarno direktiva. O antrago sî te anes ka ćire becirkoski kris.

Kodola mere šaj te rodes:

- zabrana katar kak personalno kontakto taj katar progono
- zabrana katar kak lilesko, telefonosko vaj aver kontakto
- zabrana te avel o agresoro pe partikularni thana
- zabrana te del o agresoro personalni date taj fotografije maj dur vaj te buhljarel len
- zabrana te naručil o agresoro djeli vaj servizur ando anav le viktimosko
- zabrana, te rodel o agresoro kontakto preko jek trito manuš

ZAŠTITA TAJ AŽUTIPE LE VIKTIMONGÊ KATAJ AGRESIVNO ZOR

E EV pa „staging“ šaj egzekutiril e policija. Ali kodja trobul eksplicitno te rodel pe. Te na akceptiril o agresoro kodo, trobul te javis kodja so maj sigo la policijakê taj te rodes kaj kris „Beugestrafte“

(Dikh vi pe rig 7, „Sar sî o drom katar jek EV?“).

LE VIKTIMONGÊ ČAČIMATA

Le viktimon katar kriminalni deliktur sî ande lengi krisaki procedura pecifični čačimata, save ramon ando lil paj kriminalni procedure (4. Hauptstück §§ 65–73)

Ande kodo peren po eksemplu o pravo pe

- informacija pa e krisaki procedura
- informacija, te mêklja pe o agresoro katar o izražno phanglipe
- dozvola te dikhên pe la krisakê aktur
- kovlo, malado saslušanje taj pačivalo postupko
- participacija taj kooperacija pe krisaki procedura
- otšteta taj naknada pala le dukha
- manușêngo ažutipe pala krisaki procedura („Prozessbegleitung“)

O pravo pe jek kovlo, malado saslušanje garantuil, te o viktimo na musaj te del peski izjava kaj kris paša o agresoro. Sî kasavo šajipe, te o viktimo pušel pe ande ‘k posebno soba taj e izjava anel pe videosa ande krisaki sala. Vi le šavořê mora uvek samo pe kodja kovli taj maladi sama taj numa katar ekspertur te pušen pe. Vi ženem, kaj dukhadja pe lengo seksualno integriteto, sî len pravo pe kovli, maladi metoda. Vi sja le aver viktimur la zorakê šaj te roden kodo kovlo taj malado saslušanje. Te bi lelas pe o pharipe katar e izjava ande šêrutni krisaki procedura, o viktimo šaj te anel o antrago te kêrel peski izjava maj anglal katar e šêrutni krisaki procedura („kontradiktorno saslušanje“).

De katar o 1. juni 2009 sî le viktimon tela specifični kondicije o pravo pe kovlo, malado saslušanje. Maj dur sî len vi o pravo, te na mothol pe le agresoroskê lengi bêšîmaski adresa, te avel lestar garadi.

O PRAVO AŽUTIMASKO PALA KRISAKI PROCEDURA

(PALA § 66 STRAFPROZESSORDNUNG TAJ § 73B ZIVILPROZESSORDNUNG)

La zorakê viktimon sî o pravo pala bipočinimasko psixosocialno taj pravosko ažutipe pe krisaki procedura.

SAR TE HASNIL PE O PRAVO AŽUTIMASKO PE KRISAKI PROCEDURA?

O odobrenje del pe sîgo taj bi birokracijako: O ministerijumo pala pravo dja instrukcija sja le institucijengê, save ažutin le viktimon, te den von ažutimos la zorakê viktimon ande krisakê procedur. Kodja instrukcija dja o ministerijumo ande sja peskê federalni pokrajine. Sar viktimo šaj te boldes tu ka jek institucija katar kadala institucije aj von kam den tu pravako ažutipe ande krisaki procedura. Intervencijakê thana taj centrur pala protekcija taj zaštita katar e agresivno zor arakhês ande svako federalno pokrajina (dikh le adrese pe rig 12).

SO ARAKHADOL SJA KA MANUŠÊNGO AŽUTIPE PALA KRISAKI PROCEDURA („PROZESSBEGLEITUNG“)?

Po psixosocialno „Prozessbegleitung“ perel po eksemplu e pratnja ka e policija te kêres e žalba, informacija paj krisaki procedura, pratnja ka le saslušanja taj pratnja kaj šêrutni krisaki procedura.

Pe juristikaki procesoski pratnja perel le pravoski reprezentacija ande krisaki procedura katar jeg advokato, savo lel sama pe sja le pravur taj xaxtevir le viktimoskê.

De katar o 1. juni 2009 šaj te dobin le viktimur psixosocialno ažutipe vi pe civilno krisako proceso, te sas len maj anglal ažutipe pe kriminalno krisaki procedura; e pretpostavka sî, te avel o civilno krisako proceso phanglo la kriminalnona krisako procesosa. (Po eksemplu razvodoski procedura, procedura te anel pe jeg EV, griža). Kaj civilno krisaki procedura naj pravo pala bilovengo pravosko ažutipe. Numa ando ramo kata „Verfahrenshilfe“ šaj anel pe jeg antrago pala jeg advokato.

AŽUTIMASKÊ INSTITUCIJE ANDE AUSTRIJA

ŽUVLJANGO AŽUTIPE 0800/222 555, bilovengo, djese taj rjate pe svako vrjama

CENTRUR PALA ZORAKI ZAŠTITA / INTERVENCIJAKÊ THANA KONTRA AGRESIVNO ZOR

BURGENLAND	03352/314 20
KÄRNTEN	0463/590 290
NÖ/St. Pölten	02742/319 66
NÖ/Wr. Neustadt	02622/243 00
NÖ/Zwettl	02822/530 03
NÖ/Amstetten	02742/ 31 966
OBERÖSTERREICH	0732/607 760
SALZBURG	0662/870 100
STEIERMARK	0316/774 199
TIROL	0512/571 313
VORARLBERG	0517/55 535
VIJENA	01/585 32 88

INTERVENCIJAKÊ THANA PALA VIKTIMUR KATAR E TRGOVINA ŽUVLJANCA

LEFÖ-IBF	01/796 92 98
----------	--------------

ŽUVLJANGÊ KHÈRA

AMSTETTEN	07472/665 00
BURGENLAND	02682/612 80
DORNBIRN	0517/55 577
GRAZ	0316/42 99 00
HALLEIN	06245/80 261
INNSBRUCK	0512/ 580 977
INNVIERTEL	07752/717 33

LE VIKTIMON SÎ PRAVO PALA ZAŠTITA TAJ AŽUTIPE!

AŽUTIMASKÊ INSTITUCIJE ANDE AUSTRIJA

ŽUVLJANGÊ KHÈRA

KAPFENBERG	03862/279 99
KLAGENFURT	0463/449 66
KUFSTEIN	05372/ 636 16
LIENZ	04852/ 671 93
LINZ	0732/606 700
LAVANTTAL	04352/369 29
MISTELBACH	02572/50 88
MÖDLING	02236/ 465 49
NEUNKIRCHEN	02635/689 71
PINZGAU	0664/500 68 68
SALZBURG	0662/458 458
SPITTAL / DRAU	047 62/61 386
STEYR	07252/877 00
ST. PÖLTEN	02742/366 514
TIROL	0512/342 112
VILLACH	04242/31 0 31
VÖCKLABRUCK	07672/22 7 22
WELS	07242/678 51
WIEN Frauenhaus-Notruf	05 77 22
WR. NEUSTADT	02622/88066

SAVETOSKÊ THANA LE FOKUSOSA E AGRESIVNO ZOR ANDE FAMILIJA

KAPFENBERG	03862/279 99
ST. PÖLTEN	02742/366 514
VÖCKLABRUCK	07672/227 22
WELS	07242/452 93
WIEN	01/512 38 39
WR. NEUSTADT	02622/825 96

IMPRESUMO

WIENER INTERVENTIONSSTELLE GEGEN GEWALT IN DER FAMILIE

1070 Wien, Neubaugasse 1/3, Tel: 01/585 32 88, Fax: 01/585 32 88-20
office@interventionsstelle-wien.at, www.interventionsstelle-wien.at

VEREIN AUTONOME ÖSTERREICHISCHE FRAUENHÄUSER

Informationsstelle gegen Gewalt, 1050 Wien, Bacherplatz 10/4, Tel: 01/544 08 20
Fax: 01/544 08 20-24, informationsstelle@aoef.at, www.aoef.at

TEKSTO: Rosa Logar **ARANŽMANO:** Leocadia Rump taj Vlado Kalajdzic

ŠTAMPA: Berger, 3580 Horn

Gefördert aus Mitteln des BM für Gesundheit und Frauen, des BM für Inneres und des BM für Justiz

5. Auflage: März 2017

**MINISTERIUM
FRAUEN
GESUNDHEIT**

REPUBLIK ÖSTERREICH
BUNDESMINISTERIUM FÜR INNERES

LE SAMA! Le sama pe čiro sigurnosto

O „Betretungsverbot“ taj e EV (direktiva maj dur) den zaštita taj den le viktimon šansa te ašên maj dur pe lengo than kaj bêšen. Numa kadala mere pale naj jek šêle procentongi zaštita katar e agresivno zor! Te sî e situacija prja bilaši, athoska kam avel maj feder, te mêkes le šavořênca o vonungo taj te rodes tukê jek maj sigurno bêšimasko than (po eksemplu jeg žuvljango khêr) vi te dine drom le agresoros.

Pe vrjama katar o fulavipe taj mêkipe barjol e zor la agresijaki! Aver faktorur pala jek maj baro opasnosto paj rig katar o agresoro sî: te kêrdja vov maj butivar agresivni zorakê aktura, te arakhadon leste oružje (šurja, puške etc.), te pretil vov zorasa, te lel vov droge vaj te pel but alkoholo, te sî les ljubomorako nasvalipe, te gîndil vo numa pe peste, te sî leste kak nasvali sugestija paj reputacija, te sî lo generalno spremno te kêrel agresivni akcije, te ašilo bi bućako, te sî lo brutalno vi pe l' šavořê osobito te naj von lestar.

IMPORTANTNO sî te les sama pe čiro sigurnosto, specifično kana planiris te mêkes les. Sar te sî, trobul te rodes tukê profesionalno ažitipe/pomoćo, te aven tu, institucije taj te aven tu manuša, save den tu dumo taj saveto (Le adrese katar le ažitimaskê institucije arakhês pe rig 12).

ŽUVLJANGO AŽUTIPE 0800/222 555
BILOVENGO, DJESE TAJ RJATE PE
SVAKO VRJAMA
POLICIJAKO TELEFONO PE OPASNO
SITUACIJA 133 vaj 112